

Pertā Svin Draudzīgo Aicinājumu un De-jure Atceri

Kā jau parasts, Pertas latviešu saime uzsāk savu darbības gadu ar Draudzīgā Aicinājuma un De-jure Atceri. Tā arī šogad, gandrīz pēc mēneša atpūtas Pertas latvieši atkal pulcējās savā iemīļotajā Latviešu Centrā. Šo sarīkojumu vienmēr rīko Latviešu Biedrība. Tā arī šogad Biedrības valdes priekšsēdis Jānis Kukuls atklāja sarīkojumu un aicināja LAAJ vice-pr. Pertā, Jāni Vucēnu sniegt viņa, šim gadījumam, sagatavoto sniegumu.

Viņš bija no Melburnas Kultūras Dienām atvedis, sakopotu Latvijas Kultūras ministres, Daces Melnbārdes, Melburnā sniegto referātu par Latvijas gaidāmo Simtgadi un tai paredzēto norisi. Tā kā mēs Pertā šo referātu saprotams netikām redzējuši, šis Jāņa sniegums mums bija jo sevišķi noderīgs. Bija interesanti dzirdēt, ka Latvijas Simtgadi svinēs piecu gadu garumā, ko sāksim ar 1917.g. kad sanākme Rēzeknē nolēma apvienot Latgali, Kurzemi un Vidzemi vienā valstī: Latvijā. Tad, pirmā Nacionālās Padoles sēde Valkā, un 1918. gada Latvijas proklamēšana. 1919.g. brīvības cīņas, Oskara Kalpaka nāve un cīņas līdz Latvijas atbrīvošanai no ienaidnieku karaspēka. 1920.g. Satversmes sapulce un Latvijas/Krievijas miera līguma parakstīšana un beigās Rietumvalstu Latvijas atzīšana 1921.g. ar De-jure un iekļaušanu Tautu Savienībā. Tā nu katru gadu atzīmēsim šos un

citus svarīgus notikumus mūsu valsts tapšanas laikā. Mums ir jāpadomā, kā arī mēs, Pertas latvieši, varētu pievienoties un ko ziedot šim svarīgajam notikumam. Otro simtgadi mēs paši jau laikam nepiedzīvosim, tad kaut ko mums jāziedo šajā gadījumā. Tālāk, vice-pr. mums rādīja īsu sakopojumu par vēsturiskajiem, atjaunotajiem namiem Rīgā un jo sevišķi Nacionālo Mākslas Muzeju un latviešu studentu Korp! Letgalija namu. Paldies par interesanto un šim gadījumam tik piemēroto devumu.

Pēc šiem sniegumiem tikām aicināti pie uzkodām un garšīgajām kūkām, kuras visas varējām bagātināt ar tēju, kafiju vai vīnu un alu. Par visu bija gādājis Biedrības mazais, čaklais dāmu pulciņš. Mīļš paldies arī Viktoram un Veltai par slāpju dzesināšanu. Kā jau gandrīz vienmēr, arī šodien bija ieradušies visi četri Pertas Jāņi: Vucēns, Kukuls, Blumbergs un Purvinskis. Piektais Jānis, Lūks šoreiz nebija, jo mūsu Jānim tagad nav visai spilgti ar viņa veselību un kājas neklausā tā kā vajag. Tad jau vēl pasēdējām un parunājām ar draugiem un nu laiks jau bija pienācis doties katram mājās, uz savu pusi. Paldies par labo sarīkojumu un cerēsim ka no lielajām valsts simtgades svinībām arī mums kaut kas iznāks.

Jānis Purvinskis

KAUJAS, KAS RŪDĪJA NĀCIJU

Latviešu apziņā notika mērķu pārrakstīšana

Nemot vērā norises brīdi un lielos zaudējumus, 1916./1917. gada mijas Ziemassvētku kaujām Tīrelpurvā un pie Ložmetējkalna latviešu apziņā reiz bijis teju sakrāls tēls, zina teikt vēsturnieki. Mūsdienās, pēc simt gadiem, jau varam plašāk un pat kritisku aci paraudzīties uz tās ziemas notikumiem, kuri, starp citu, toreiz piespieda latviešu politiķus sākt domāt – kas mēs, latvieši, esam, ko gribam un vai ejam pareizo ceļu. Atzīmējot Ziemassvētku kauju simtgadi, aizvadītās nedēļas nogalē vairākos pasākumos tika vērtēts šo kauju iespaids Latvijas vēsturē un kā uz tām raudzīties šobrīd.

“Ar Ziemassvētku kaujām sākas gads, kurā latviešu sabiedrības apziņā notika pilnīga po-

litiskās domāšanas, politisko ideju un mērķu pārrakstīšana,” uzstājoties Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejā sarīkotajā konferencē “Ziemassvētku kaujām 100 gadi. Toreiz un tagad – kultūrvēsturiskais mantojums,” uzsvēra vēsturnieks Jānis Šiliņš. Līdz ar kauju noslēgumu 1917. gada 11. janvārī sabruka ilūzijas, ka latviešu strēlnieki būs tie, kas mainīs situāciju frontē, sāks vācu okupētās Kurzemes atbrīvošanu, apvienos Latviju, ļaus atgriezties bēgļiem. Tā vietā latviešu sabiedrību pārņēma katastrofas, rūgtuma un vilšanās sajūta – kaujā kā kritušie vai ievainotie tika zaudēti aptuveni deviņi tūkstoši strēlnieku, lai arī divīzijā apvienoto astoņu strēlnieku pulku uzbrukuma sākums noritēja veiksmīgi.

(Turpinājums 8. lpp.)

No kr.: Jānis Kukuls, Jānis Purvinskis, Jānis Vucēns un Jānis Blumbergs Latviešu Centra pagalmā. Foto: J. Purvinskis.

Nodrošināt nesalaužamo armijas garu: NBS komandiera amatā stājas Kalniņš

Stājoties Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandiera amatā, Leonīds Kalniņš solīja uzturēt augstās NBS kaujasspējas un nodrošināt armijas nesalaužamo garu.

NBS Apvienotā štāba pagalmā 27. janvārī notika svinīga ceremonija, kurā NBS vadības grožus no Raimonda Graubes

pārņēma Kalniņš.

Kalniņš sanākušajiem viesiem un karavīriem atzina, ka apzinās vērtību par kuru no šodienas ir pilnā mērā atbildīgs. “Šo vērtību karavīri un zemessargi ir izveidojuši un attīstījuši, sūri strādājot, trenējoties ikdienā un izpildot smagus uzdevumus Latvijā un ārpus tās. Šī vērtība

ir Latvijas tautas augstais vērtējums un atzinums un ticība mums,” uzsvēra Kalniņš.

“Šodien pieņemot šo amatu, man ir tikai viens galvenais mērķis – uzturēt augstās operacionālās spējas, kuras esam kopā izveidojuši un nodrošināt mūsu nesalaužamo armijas (Turpinājums 5. lpp.)

Nacionālo bruņoto spēku jaunais komandieris ģenerālmajors Leonīds Kalniņš (no labās) un līdzšinējais bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube piedalās Nacionālo bruņoto spēku Apvienotajā štāba svinīgā ceremonijā. Foto: LETA.